

■ Vedtak - Tore Ruud Holding AS - konkurranseloven § 29 jf. § 18 - overtredelsesgebyr

Vedtak V2006 - 501

Det vises til Konkurransetilsynets varsel om overtredelsesgebyr av 23. juni 2006 som følge av for sent innsendt melding om foretakssammenslutning.

I brev av 11. juli 2006 har Tore Ruud Holding AS inngitt merknader til varselet. Tore Ruud Holding AS beklager forsinkelsen. Det anføres at firmaets rådgiver gjorde partene oppmerksom på meldeplikten til Konkurransetilsynet snarest etter underskrift av kjøpsavtalen. I møte med revisor den 29. mai fikk revisor i oppgave å fylle ut skjema om alminnelig melding, da partene var usikre på hva som skulle stå i dette skjemaet. Grunnet reisefravær ble ikke meldingen undertegnet før i uke 24.

I henhold til konkurranseloven¹ § 18 første ledd skal Konkurransetilsynet informeres om foretakssammenslutninger ved en alminnelig melding senest når endelig avtale er inngått eller kontroll er overtatt. En avtale er endelig når alle nødvendige avtalerettslige og selskapsrettslige forhold er på plass. Dersom faktisk kontroll overtas før endelig avtale er inngått, er det førstnevnte tidspunkt som utløser meldeplikt.

I forskrift av 28. april 2004² § 2 er virkeområdet for den alminnelige meldeplikten innskrenket. Meldeplikten gjelder bare dersom de involverte foretakene har en samlet årlig omsetning i Norge over 20 millioner kroner. Transaksjonen vil likevel ikke være meldepliktig dersom bare ett av de involverte foretakene har en årlig omsetning i Norge over 5 millioner kroner. De involverte foretakene i foreliggende sak har en omsetning som overstiger terskelen i meldepliktsforskriften og transaksjonen er derfor meldepliktig.

Meldeplikten påhviler det selskap som overtar kontroll over det ervervede foretak, jf. konkurranseloven § 18 første ledd. Meldepliktig i denne saken var således Tore Ruud Holding AS.

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven § 29 første ledd bokstav a, jf. tredje ledd første punktum, ilegge foretak overtredelsesgebyr ved forsettlig eller uaktsom overtredelse av den alminnelige meldeplikten etter § 18 første ledd.

Etter det opplyste forelå endelig avtale den 29. mai 2006, og Konkurransetilsynet legger derfor til grunn at meldeplikten inntrådte på dette tidspunktet. Konkurransetilsynet mottok melding om

¹ Lov 5. mars 2004 nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.

² Forskrift om melding av foretakssammenslutninger mv. 28. april 2004 nr. 673

transaksjonen den 16. juni 2006, 13 dager etter at endelig avtale forelå. Melding ble inngitt på eget initiativ uten forutgående påpekning fra Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet legger til grunn at det objektivt sett foreligger brudd på meldeplikten og at også de subjektive vilkår for ileggelse av overtredelsesgebyr er oppfylt. Meldeplikten fremgår klart av lovverket. Det vil derfor som det klare utgangspunkt være uaktsomt av et selskap å ikke innrette seg slik at plikten overholdes. Skyldkravet vil derfor anses oppfylt med mindre det foreligger helt spesiell forhold i saken. Det kan således i denne sammenheng ikke tillegges vekt at forsinkelsen skyldes interne forhold hos melder.

Bakgrunnen for reglene om meldeplikt for foretakssammenslutninger er at Konkurransetilsynet skal kunne føre kontroll med markedskonsentrasjoner. Manglende melding gjør det vanskelig for Konkurransetilsynet å oppdage foretakssammenslutninger, som vil kunne føre til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen. Ved for sent innkommet melding vil det i praksis kunne bli umulig eller vanskeligere for Konkurransetilsynet å gjennomføre eventuelle inngrep.

Ifølge konkurranseloven § 29 tredje ledd annet punktum skal det ved fastsettelsen av overtredelsesgebyrets størrelse legges særlig vekt på foretakets omsetning og overtredelsens grovhet og varighet. Nærmere regler er gitt i forskrift om utmåling og lempning av overtredelsesgebyr, fastsatt av Moderniseringsdepartementet den 22. august 2005³.

Slik Konkurransetilsynet vurderer det har transaksjonen i dette tilfellet ikke hatt negative konsekvenser for konkurransen. Det er ikke pålagt fullstendig melding i saken, og det er ikke truffet vedtak om inngrep i henhold til konkurranseloven § 16. Bruddet på meldeplikten i denne saken er derfor å anse som en mindre grov overtredelse av konkurranseloven. Det er videre lagt vekt på at melding ble inngitt på eget initiativ relativt kort tid etter at endelig avtale forelå. Det er i denne vurderingen tatt hensyn til at melder hadde relativt lav omsetning i 2005.

Meldeplikten fremkommer imidlertid klart av lovverket, helt uavhengig av om aktørene forventer at Konkurransetilsynet vil gripe inn eller ikke. Ved fastsettelse av overtredelsesgebyrets størrelse er det også sett hen til at overtredelsesgebyret bør ha en preventiv effekt.

Konkurransetilsynet kan for øvrig ikke se at de forhold som er anført av Tore Ruud Holding AS i brev av 11. juli 2006 vil kunne innebære fritak for gebyr eller lavere gebyr enn det som Konkurransetilsynet har kommet frem til.

På bakgrunn av en konkret helhetsvurdering av saken fatter Konkurransetilsynet slikt vedtak:

Tore Ruud Holding AS ilegges et overtredelsesgebyr på 10 000 – ti tusen – kroner for overtredelse av meldeplikten i konkurranseloven § 18 første ledd i forbindelse med sitt erverv av samtlige aksjer i Stene R AS, jf. § 29 første ledd bokstav a.

Overtredelsesgebyret forfaller til betaling to måneder etter at vedtaket er fattet, dvs.

6. desember 2006, jf. konkurranseloven § 29 fjerde ledd annet punktum. Beløpet kan innbetales på Konkurransetilsynets konto nr.: **7694.05.00245**.

Vedtaket om overtredelsesgebyr er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. konkurranseloven § 29 fjerde ledd. Ifølge samme bestemmelse kan et vedtak om overtredelsesgebyr ikke påklages. Tore Ruud Holding AS kan imidlertid gå til søksmål mot staten for å prøve vedtaket. Dersom Tore Ruud Holding AS bringer saken inn for domstolene, vil tvangskraften suspenderes. Ved et eventuelt søksmål kan retten prøve alle sider av saken, og tvistemålsloven gjelder så langt den passer.

³ Forskrift 22. august 2005 nr. 909 om utmåling og lemping av overtredelsesgebyr

